

עמ"י 36756/10/14 - יוחאי אביטבול נגד מדינת ישראל - משטרת ישראל - תחנת באר שבע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע
עמ"י 36756-10-14 אביטבול(עציר) נ' מדינת ישראל
בפני כב' השופטת נחמה נצר
העורר יוחאי אביטבול (עצור)
נגד מדינת ישראל - משטרת ישראל - תחנת באר שבע
המשיבה

נוכחים:

בהעדר העורר

ב"כ העורר עוה"ד פרידמן

נציג המשיבה - עוה"ד שלום יפרח

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

היום, בשעות הבוקר הוגש ערר לבית משפט זה על החלטה שניתנה שעה קלה קודם לכן, בבית משפט השלום בבאר שבע ולפיה הוארך מעצרו של העורר עד ליום 26.10.2014 עד השעה 12:00.

יצוין, כי הארכת המעצר ניתנה במסגרת בקשת המשיבה להוסיף ולהחזיק את העורר במעצר למשך 5 ימים כאשר בגוף הבקשה צוין כי המעצר מתבקש לצורך הצטיידות בחוות דעת סמים והגשת כתב אישום.

יצוין כי העורר נתון במעצר מאז אתמול, בשעה 16:15.

בית משפט קמא קיים דיון בפניו שכלל חקירה קצרה של נציג המשיבה ולאחר מכן ניתנה החלטה שלפיה בית משפט קמא קבע כי חומר החקירה אינו מבסס חשד סביר לעבירה של סחר בסמים ומאידך כי זה אוחז ראיות מסבכות לביצוע עבירה של החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, כאשר המדובר למעשה בחזקה סטוטורית, יצירת המחוקק אשר בפקודת הסמים קבע כי המצאות סם מסוכן ברשותו של אדם במשקל מסוים, תואם לסוג הסם, עשוי ליצור חזקה כי הסם לא היה מיועד לשימושו העצמי של המחזיק בו, כאשר חזקה זו שואבת כוחה אך מכמות הסם שנתפסה.

עם זאת, ניתן ואפשר להפריך חזקה זו כפי שהדבר נעשה מעשה יום ביומו, בהיכל בית המשפט.

בית משפט קמא בהידרשו לבקשה להוסיף ולהחזיק את העורר במעצר, קבע כי אין חשש לשיבוש, כי קיימת עילת מעצר שהיא סטטוטורית מאחר ומדובר בעבירות סמים. כמו כן, ציין כי פעולת החקירה היחידה שנותרה לביצוע הינה קבלת חוות דעת סם וזו אינה פעולה הנתונה לשליטתו או להשפעתו של העורר. כמו כן, ציין בית משפט קמא כי מאחר ומדובר בסם מסוכן מסוג חשיש כי אז גם לא נדרשת מעורבות של המעבדה הארצית לזיהוי פלילי.

עם זאת, קבע בית משפט קמא כי מאחר והוא נדרש לבקשה בסופו של שבוע, וכאשר בכוונת המשיבה להגיש כתב אישום, הוא מוצא לנכון להאריך מעצרו של העורר עד ליום ראשון, 26.10.14.

עת נדרשתי לערר, קבעתי הדיון בו להיום בשעה 15:30. בפתח הדיון הצהיר נציג המשיבה, עו"ד יפרח כי בין לבין עלה בידי המשיבה להגיש כתב אישום כנגד העורר.

על פני הדברים, צריך היה לשבח את המשיבה על כי לא ניצלה את תקופת המעצר שניתנה בידה עד תום וכי עלה בידה, תוך שעות ספורות לסיים המלאכה ולהגיש כתב אישום.

אלא, שלטעמי יש בהתנהלות המשיבה כדי לעורר חשש שהגשת כתב האישום נעשתה מטעמים שבחלקם נועדו לסכל ולאיין את זכות הטיעון של העורר בפני ערכאת הערעור.

יתרה מכך, העובדה כי עלה בידי המשיבה להגיש כתב אישום תוך שעות ספורות וכאשר כתב האישום הוגש תוך ציון העובדה כי כבר קיימת חוות דעת סמים, מלמדת כי ההצהרה שהשמיעה המשיבה לפני בית משפט קמא וכפי שבאה לידי ביטוי בבקשת המעצר שנדונה בבית משפט קמא, במקרה הטוב לא היתה האמת כולה.

אמנם, עוסקים אנו בהליך פלילי ואולם המשיבה היא רשות מנהלית וככזו היא כפופה לכללי המשפט הציבורי, המחייבים אותה לנהוג בניקיון כפיים ובתום לב בוודאי שלא לנצל לרעה את ההליך המשפטי.

צר לי לומר שהעובדה שאותה משיבה מתייצבת בבוקרו של היום בפני בית משפט קמא ומצהירה כי לצורך הגשת כתב אישום והצטיידות בחוות דעת, היא נזקקת לחמישה ימי מעצר נוספים והנה, משמוגש ערר אשר נקבע להיום, היא מצטיידת בחוות דעת סמים ואצה רצה ומגישה כתב אישום, אינה מבטאת הנהגות תמת לב בוודאי שאיננה בגדר גישה בניקיון כפיים לבית המשפט.

יש להצר מאוד על הניצול הציני של הליכי בית המשפט ועל הכשלתו של בית משפט אשר עוד בטרם יבשה הדיו על החלטתו, כי הוא נאלץ להאריך מעצרו של העורר למשך 5 ימים, והנה ראה איזה פלא, המשיבה מצליחה להשיג חוות דעת ואף להגיש כתב אישום.

בנסיבות שנוצרו, מתנגב לליבי החשש והחשד כי פועלה של המשיבה לא נועדה אלא כדי לסכל מראש את יכולתו של

העורר להביא בפני ערכאת הערעור את השגותיו וטענותיו ביחס להחלטה שניתנה זמן קצר קודם לכן על ידי בית המשפט קמא.

רוצה אני לקוות כי התנהלות זו של המשיבה, אינה מבטאת רוח חדשה שאיננה חיובית מבחינתי, באופן שבו המשיבה מממשת את סמכויותיה על פי חוק המעצרים, שלא לדבר על הפגיעה הקשה והבלתי מתקבלת על הדעת בזכויותיו הבסיסיות והיסודיות של העורר.

באשר לערר לגופו, נראה כי הגשת כתב האישום יוצרת מציאות משפטית חדשה, שהרי עם הגשת כתב האישום, קמה סמכות מעצר ראשונית- עצמאית מכוח כתב האישום ובקשה למעצר עד תום ההליכים.

כיוון שכתב האישום הוגש בטרם החל הדיון בערר שבפניי, אין זה ראוי ואף בלתי סביר כי לא אתן דעתי למציאות המשפטית החדשה שנוצרה, גם אם זו מקורה בהתנהלות בעייתית משהו מצד גופי התביעה.

על כן, ביחס לערר לגופו איני רואה כי יש צורך להוסיף ולומר לעניין סבירות ההחלטה של בית משפט קמא במיוחד כאשר בפני בית משפט קמא מונחת בקשה למעצרו של העורר לרגל הגשת כתב אישום נגדו.

עם זאת, סבורה אני כי על המשיבה לערוך בדק בית ולבחון היטב את התנהלותה המתוארת לעיל, במיוחד לנוכח החשש המפורט מעלה.

מורה כי עותק החלטתי זו יועבר לראש לשכת תביעות במחוז הדרום, על מנת שהדברים יובאו לידיעתו.

בשולי הדברים, אבקש לציין כי תוך כדי הדיון בערר שבפניי, עיינתי בתיק החקירה ומתקשה אני לומר כי אכן זהו המקרה שבו יש לומר כי אחת דינו של העורר להיעצר ולו עד למתן החלטה אחרת.

במיוחד לאור העובדה כי החזקה בדבר שימוש שלא לצריכה עצמית מבוסס אך על כמות הסם שנתפסה, וכן בשים לב לכך שמדובר בעורר יליד 1986, נטול כל עבר פלילי, אדם שעל פני הדברים, עד להסתבכות הנוכחית היתה נורמטיבית. ברור כי אין בדברים אחרונים אלו כדי לכבול את ידיה של הערכאה הדיונית המוסמכת לדון בבקשת המעצר ואולם, מאחר וקיים חשש שהגשת כתב האישום נועדה כדי למנוע מהעורר ומערכאת הערעור לומר את דברה ביחס להחלטה של בית משפט קמא, ראיתי לנכון להוסיף דברים אלו ולו בבחינת למעלה מן הצורך.

**ניתנה והודעה היום כ"ט תשרי
תשע"ה, 23/10/2014 במעמד
הנוכחים.
נחמה נצר, שופטת**